

EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

الاستغاثة بالأموات والغائبين

al-Istighātha bi-l-Amwāt wa-l-Ghā'ibīn

Invocarea morților și a celor absenți

‘Abd al-Muḥsin al-‘Abbād

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

‘Abd al-Muḥsin ibn Ḥamad al-‘Abbād al-Badr

Invocarea morților și a celor absenți

Clarificări și dovezi

الاستغاثة بالأَمْوات والغائبين

al-Istighātha bi-l-Amwāt wa-l-Ghā’ibīn

Institutul Tawhid

România · 2026

Titlul original: الإيضاح والتبيين في حكم الاستغائة بالأموات والغائبين

Ediția I

Institutul Tawhid · <https://www.tawhid.ro>

Text arab coranic: Tanzil Project, text Uthmani v1.1, © 2007–2026 Tanzil Project, licența Creative Commons Attribution 3.0 (CC BY 3.0), <https://tanzil.net>. Textul arab este reprodus fără modificări; fragmentele sunt indicate în referințe.

Detaliu de legătură de carte · India, secolul al XVII-lea. The Metropolitan Museum of Art, 55.121.10.45 · CC0 / domeniul public.

Cuprins

Introducere	1
Știința temeiurilor religiei este cea mai nobilă și mai înaltă dintre științe	2
Adorarea numai a lui Allah: tema chemării trimișilor	4
Aspectele importanței adorării numai a lui Allah	6
1 Tawhîd și apariția politeismului	8
Adorarea numai a lui Allah este starea de la început; politeismul a apărut ulterior	8
Împăcarea hadithurilor despre firea innăscută a tawhîd-ului cu hadithul «Robii Mei, toți sunteți rătăciți, în afară de cel pe care îl călăuzesc»	9
Prima apariție a politeismului, la neamul lui Nūḥ	10
Oamenii de dinaintea lui Nūḥ urmau tawhîd-ul	11
Nūḥ, primul mesager după apariția politeismului	14
De ce neamul lui Nūḥ i-a socotit mincinoși pe trimiși, deși l-a socotit mincinos numai pe mesagerul său	14
Dovada că Idrîs — binecuvântarea și pacea fie asupra lui — nu este dintre strămoșii Profetului ﷺ	15
Dovezi că politeismul a apărut prin urmarea religiei părinților și a strămoșilor	16
Dovezi ale nesăbuinței politeiștilor care adoră făpturile alături de Allah	20
Înțelesul tawhîd al-ulūhiyya	25
Politeismul, cel mai mare păcat de neascultare față de Allah ...	26
Statuile adorate alături de Allah sunt numite idoli	27
2 Construirea pe morminte și căile spre politeism	29
Dovezile interzicerii construirii pe morminte și a transformării lor în moschei	29
Versetul din sura al-Kahf nu dovedește îngăduirea transformării mormintelor în moschei	32
Prezența mormântului său ﷺ în moscheea sa nu dovedește îngăduirea transformării mormintelor în moschei	33

Cuvinte ale învățaților: construirea pe morminte și transformarea lor în moschei sunt mijloace care duc la politeism	34
Cuvintele lui al-Fakhr al-Rāzī	34
Cuvintele șeicului Islamului Ibn Taymiyya	35
Cuvintele lui Ibn al-Qayyim	35
Cuvintele lui Ibn Kathīr	39
Cuvintele imamului Muḥammad ibn ‘Abd al-Wahhāb	39
Cuvintele imamului al-Shawkānī	41
3 Cererea izbăvirii și stabilirea dovezii	44
Chemarea celor aflați în morminte și a celor absenți și cererea izbăvirii de la ei sunt politeism care scoate din religie	44
Deosebirea dintre judecata celui căruia i-a fost stabilită dovada și judecata celui căruia nu i-a fost stabilită	47
Cuvintele șeicului ‘Abd al-‘Azīz ibn Bāz în această privință	49
4 Cererea rugăciunii de la Profet după moartea sa	53
Înțelesul cuvintelor Preaînaltului	53
Dovezi că nu i se cere Profetului ﷺ, după moartea sa, să se roage sau să ceară iertare	56
Încheiere	59
Indice	60

Introducere

المقدمة

بسم الله الرحمن الرحيم

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.

Lauda Îi aparține lui Allah, Regele, Adevărul, Cel adorat. Mărturisesc că nu există altă divinitate vrednică de adorare în afară de Allah, Singurul, fără asociat, Căruia singur I se cuvin invocarea, cererea izbăvirii, plecăciunea și prosternarea. Mărturisesc că Muḥammad este robul și Trimisul Său, cel căruia îi aparțin Locul Lăudat și Bazinul la care se va veni, cel mai bun părinte și cel mai nobil dintre cei născuți. Bindecuvântarea, pacea și belșugul bindecuvântărilor lui Allah fie asupra sa, asupra familiei sale, înzestrată cu noblețe și cu strămoși de seamă, asupra companionilor săi, oameni ai meritului, nobleții, mărinimiei și generozității, și asupra tuturor celor veniți după ei care Îl adoră numai pe Allah, feriți de feluritele forme de necredință și de orice lucru nou introdus și respins.

Știința temeiurilor religiei este cea mai nobilă și mai înaltă dintre științe

Acestea fiind spuse, se știe că temelia tuturor temeliilor este afirmarea unicității lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț, în stăpânirea Sa, în dreptul Său de a fi adorat și în numele și atributele Sale. Cunoașterea acestei temelii este cea mai înaltă, mai importantă și mai nobilă dintre științe. Cunoașterea ei în amănunt ține de nevăzutul care nu poate fi cunoscut decât prin revelația din Cartea lui Allah și din Sunna Trimisului Său ﷺ, potrivit înțelegerii înaintașilor evlavioși și urmând calea lor. Ibn Abī al-ʿIzz al-Ḥanafī spune la începutul lucrării sale Sharḥ al-ʿAqīda al-Taḥāwīyya:

أما بعد، فإنه لما كان علم أصول الدين أشرف العلوم؛
 إذ شرف العلم بشرف المعلوم، وهو الفقه الأكبر بالنسبة
 إلى فقه الفروع، ولهذا سمي الإمام أبو حنيفة رحمة الله
 عليه ما قاله وجمعه في أوراق من أصول الدين: الفقه
 الأكبر، وحاجة العباد إليه فوق كل حاجة،
 وضرورتهم إليه فوق كل ضرورة؛ لأنه لا حياة
 للقلوب ولا نعيم ولا طمأنينة إلا بأن تعرف ربها
 ومعبودها وفاضرها بأسمائه وصفاته وأفعاله، ويكون مع
 ذلك كله أحب إليها مما سواه، ويكون سعيها فيما

يقربها إليه دون غيره من سائر خلقه، ومن المحال أن
تستقل العقول بمعرفة ذلك وإدراكه على التفصيل،
فاقتضت رحمة العزيز الرحيم أن بعث الرسل به
معرفين، وإليه داعين، ولمن أجابهم مبشرين، ولمن
خالفهم منذرين، وجعل مفتاح دعوتهم وزبدة رسالتهم
معرفة المعبود سبحانه بأسمائه وصفاته وأفعاله؛ إذ على
هذه المعرفة تُبنى مطالب الرسالة كلها من أولها إلى
آخرها

„Acestea fiind spuse, știința temeiurilor religiei este cea mai nobilă dintre științe, fiindcă noblețea științei vine din noblețea obiectului cunoscut. Ea este înțelegerea cea mare, în raport cu înțelegerea ramurilor practice. De aceea, imamul Abū Ḥanīfa — îndurarea lui Allah fie asupra sa — a numit al-Fiqh al-Akbar ceea ce a spus și a adunat în câteva foi despre temeiurile religiei. Nevoia robilor de această știință este mai presus de orice nevoie, iar necesitatea ei pentru ei întrece orice necesitate. Inimile nu au viață, fericire și liniște decât cunoscându-L pe Domnul lor, pe Cel pe care Îl adoră și care le-a creat, prin numele, atributele și faptele Sale; iubindu-L, totodată, mai mult decât orice altceva; și străduindu-se pentru ceea ce le apropie de El, nu de altcineva dintre făpturile Sale. Este cu neputință ca mințile singure să cunoască și să cuprindă toate acestea în amănunt. De aceea, îndurarea Celui Atotputernic și Îndurător a cerut trimiterea mesagerilor care să-L facă cunoscut, să cheme la El, să-i vestească de bine pe cei care le răspund și să-i avertizeze pe cei

care li se împotrivesc. El a făcut ca începutul chemării lor și esența mesajului lor să fie cunoașterea Celui adorat, Preaslăvitul, prin numele, atributele și faptele Sale. Pe această cunoaștere se întemeiază toate cerințele mesajului, de la început până la sfârșit.”

Ibn Abī al-‘Izz, Sharḥ al-‘Aqīda al-Ṭaḥāwiyya, începutul lucrării

Adorarea numai a lui Allah: tema chemării trimișilor

Dovezile Cărții și ale Sunnei arată, în mod general și în amănunt, că afirmarea unicității lui Allah în adorarea Sa este tema chemării trimișilor. Printre dovezile generale se află cuvintele lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț:

﴿يُنْزِلُ الْمَلَكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ﴾

„El îi coboară pe îngeri cu Duhul, din porunca Sa, asupra cui voiește dintre robii Săi: Avertizați că nu există altă divinitate în afară de Mine, așadar temeți-vă de Mine!”

Coran 16:2

Și cuvintele Sale:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ آعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾

„Am trimis în fiecare comunitate un mesager: Adorați-L pe Allah și feriți-vă de tăghūt!”

Coran 16:36 • Fragment coranic

Și cuvintele Sale:

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا
إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾

„Nu am trimis înaintea ta niciun mesager fără să-i revelăm: Nu există altă divinitate în afară de Mine, așadar adorați-Mă!”

Coran 21:25

Cât despre dovezile amănunțite, istorisirile profeților din Coranul cel Nobil încep de obicei cu chemarea comunităților lor la adorarea numai a lui Allah și la a nu-I face egali, Preaslăvit și Preaînalt este El, după cum se vede în surele al-A‘rāf, Hūd, al-Shu‘arā’ și altele.

Aspectele importanței adorării numai a lui Allah

Textele Cărtii și ale Sunnei au venit să arate importanța acestui fel de tawhîd. Printre aspectele ei se află următoarele: djinnii și oamenii au fost creați pentru a li se încredința îndatorirea adorării; adorarea numai a lui Allah este dreptul Său asupra robilor Săi; cel mai mare lucru la care au chemat trimișii este adorarea numai a lui Allah; aceasta este prima poruncă, iar opusul ei, politeismul, este primul lucru interzis; cea mai bună dintre fapte este tawhîd, iar cel mai mare dintre păcate este politeismul. Prima poruncă din Coran este porunca de a-L adora pe Allah, iar prima interdicție din el este interzicerea politeismului, în cuvintele lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ

قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ

السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنْ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا

تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَندَادًا وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿

„O, oameni, adorați-L pe Domnul vostru, care v-a creat pe voi și pe cei dinaintea voastră, ca să deveniți evlavioși! El v-a făcut pământul așternut și cerul zidire, a coborât apă din cer și prin ea a scos roade ca hrană pentru voi. Așadar, nu-I faceți egali lui Allah, de vreme ce știți!”

Coran 2:21-22

Profetul ﷺ și-a început chemarea cu tawhîd și a încheiat-o cu tawhîd. Începutul vieții fericite este prin tawhîd, iar încheierea ei este prin tawhîd. Răsplata credincioșilor este cea mai mare

răsplată, iar pedeapsa necredincioșilor este cea mai aspră pedeapsă. Nu există minte mai nesăbuită decât a celui care adoră pe altcineva alături de Allah. Am adus dovezile care lămuresc aceste aspecte ale importanței adorării numai a lui Allah într-o lucrare intitulată Importanța adorării numai a lui Allah, tipărită în anul 1429 H.

Tawhīd și apariția politeismului

**Adorarea numai a lui Allah este starea de la început;
politeismul a apărut ulterior**

Adorarea numai a lui Allah este starea de la început, iar politeismul a apărut ulterior. El ﷺ a spus:

كل مولود يولد على الفطرة، فأبواه يهودانه أو ينصرانه
أو يمجسانه...

„Fiecare nou-născut se naște potrivit firii innăscute; părinții săi îl fac însă evreu, creștin ori zoroastrian...”

Al-Bukhārī, nr. 1385; Muslim, nr. 2658

Și hadithul continuă. Al-Bukhārī, căruia îi aparține formularea, și Muslim l-au relatat de la Abū Hurayra — Allah să fie mulțumit de el. În Șaḥīḥ Muslim, nr. 2865, în hadithul lui ‘Iyād ibn Ḥimār al-Mujāshi‘ī — Allah să fie mulțumit de el — se află:

...وإني خلقت عبادي حنفاء كلهم، وإنهم أتتهم
الشياطين فاجتالهم عن دينهم وحرمت عليهم ما أحلت
لهم، وأمرتهم أن يشركوا بي ما لم أنزل به سلطاناً

„...Eu i-am creat pe toți robii Mei drepti în credință, însă șeitani au venit la ei și i-au abătut de la religia lor, le-au interzis ceea ce Eu le îngăduisem și le-au poruncit să-Mi asocieze ceea ce Eu nu am încuviințat prin nicio dovadă.”

Muslim, nr. 2865 · Extras

Împăcarea hadithurilor despre firea înăscută a tawhîd-ului cu hadithul «Robii Mei, toți sunteți rătăciți, în afară de cel pe care îl călăuzesc»

Și hadithul continuă. Aceste două hadithuri arată că oamenii sunt creați cu firea înăscută a tawhîd-ului și că ieșirea din acesta către politeism se produce prin părinții politeiști și prin alți șeitanii. Nu se poate spune că aceasta ar contrazice cuvintele Preaînaltului din hadithul qudsî:

يا عبادي! كلّم ضال إلا من هديته، فاستهدوني أهدكم

„Robii Mei! Toți sunteți rătăciți, în afară de cel pe care Eu îl călăuzesc. Cereți-Mi, așadar, călăuzirea și vă voi călăuzi.”

Acesta face parte dintr-un hadith lung relatat de Muslim de la Abū Dharr — Allah să fie mulțumit de el —, nr. 6572. Hadithul arată existența și răspândirea rătăcirii și faptul că musulmanii trebuie să se îngrijească să-I ceară lui Allah călăuzirea spre calea cea dreaptă. Astfel vor fi dintre cei puțini care sunt salvați, nu dintre cei mulți care pier. El este asemenea cuvintelor lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț:

﴿وَالْعَصْرِ﴾

إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالحَقِّ

وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ ﴿﴾

„Pe timp! Omul este cu adevărat în pierdere, în afară de cei care cred, fac fapte drepte, se îndeamnă unii pe alții la adevăr și se îndeamnă unii pe alții la răbdare.”

Coran 103:1-3

Această sură arată pierderea fiecărui om și faptul că de această pierdere nu scapă decât cei înzestrați cu cele patru însușiri cuprinse în excepție.

Prima apariție a politeismului, la neamul lui Nūḥ

În Șaḥīḥ-ul său, al-Bukhārī a menționat începutul apariției politeismului la neamul lui Nūḥ, în capitolul:

﴿وَدَّأَ وَلَا سُوعَا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ﴾

„Wadd, nici Suwā‘, nici Yaghūth, nici Ya‘ūq.”

Coran 71:23 · Fragment coranic

El a transmis cu lanț de la Ibn ‘Abbās — Allah să fie mulțumit de amândoi —, nr. 4920, că acesta a spus:

...أسماء رجال صالحين من قوم نوح، فلها هلكوا
أوحى الشيطان إلى قومهم أن انصبوا في مجالسهم التي
كانوا يجلسون أنصاباً وسموها بأسمائهم، ففعلوا فلم تعبد،
حتى إذا هلك أولئك ونسخ العلم عُبِدَت

„...Numele unor oameni evlavioși din neamul lui Nūḥ. Când au murit, Șeitan i-a îndemnat pe oamenii lor să ridice în locurile de adunare în care obișnuiau să stea niște statui și să le dea numele lor. Ei au făcut aceasta, dar statuile nu au fost adorate. Când acei oameni au murit și cunoașterea s-a șters, ele au fost adorate.”

Al-Bukhārī, nr. 4920 · Extras

Al-Ĥāfiẓ spune în comentariul său, 8/669:

ولأبي ذر والكشميين: ونُسَخ العلم، أي علم تلك الصور
بخصوصها

„În versiunile lui Abū Dharr și al-Kushmayhanī: «cunoașterea s-a șters», adică ceea ce se știa despre acele reprezentări anume.”

În aceasta se află dovada că prima apariție a politeismului a fost provocată de ispita reprezentărilor și a statuilor.

Oamenii de dinaintea lui Nūḥ urmau tawḥīd-ul

Înainte de apariția politeismului la neamul lui Nūḥ, oamenii erau pe calea adevărului și a călăuzirii. Comentând cuvintele Preaînaltului:

﴿كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾

„Oamenii erau o singură comunitate.”

Coran 2:213 · Fragment coranic

Ibn Jarīr a relatat, cu un lanț autentic care îndeplinește condiția lui Muslim, de la Ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi —, că acesta a spus:

كان بين نوح وآدم عشرة قرون كلهم على شريعة من
الحق، فاختلفوا فبعث الله النبيين مبشرين ومنذرين،
قال: وكذلك هي في قراءة عبد الله: (كان الناس أمة
واحدة فاختلفوا)

„Între Nūḥ și Ādam au fost zece generații, toate urmând o Lege întemeiată pe adevăr. Apoi s-au dezbinat, iar Allah i-a trimis pe profeți ca vestitori și avertizatori. El a spus: «Așa este și în lectura lui ʿAbd Allāh: Oamenii erau o singură comunitate, apoi s-au dezbinat.»”

Al-Ḥākim l-a relatat, 2/546, și a spus că este autentic potrivit condiției lui al-Bukhārī, care nu l-a consemnat. Al-Dhahabī a fost de acord cu el. În ambele lanțuri, al lui Ibn Jarīr și al lui al-Ḥākim, se află Abū Dāwūd al-Ṭayālīsī, care îndeplinește condiția lui Muslim; al-Bukhārī nu a relatat de la el decât în relatări suspendate. Când Ibn Kathīr a adus în comentariul său această relatare de la Ibn ‘Abbās, a adus de la el și o altă relatare, cu înțeleș opus, apoi a spus:

والقول الأول عن ابن عباس أصح سنداً ومعنى؛ لأن
الناس كانوا على ملّة آدم - عليه السلام - حتى عبدوا
الأصنام، فبعث الله إليهم نوحاً - عليه السلام -، فكان
أول رسول بعثه الله إلى أهل الأرض

„Prima opinie transmisă de la Ibn ‘Abbās este mai autentică atât în privința lanțului, cât și în privința sensului, fiindcă oamenii urmau religia lui Adam — pacea fie asupra lui — până când au adorat idolii. Atunci Allah l-a trimis la ei pe Nūḥ — pacea fie asupra lui —, iar el a fost primul mesager trimis de Allah la oamenii pământului.”

Nūḥ, primul mesager după apariția politeismului

Nūḥ — binecuvântarea și pacea fie asupra lui — este descris ca primul mesager către oamenii pământului și în hadithul lung despre mijlocire, consemnat de al-Bukhārī, nr. 4712, și Muslim, nr. 480, de la Abū Hurayra — Allah să fie mulțumit de el. Înțelesul este că el a fost primul mesager către oamenii pământului după apariția politeismului. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, a spus:

﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ

بَعْدِهِ ۖ

„Noi ți-am revelat așa cum le-am revelat lui Nūḥ și profeților de după el.”

Coran 4:163 • Fragment coranic

Și versetul continuă.

De ce neamul lui Nūḥ i-a socotit mincinoși pe trimiși, deși l-a socotit mincinos numai pe mesagerul său

Allah a spus despre neamul lui Nūḥ că i-a socotit mincinoși pe trimiși:

﴿وَقَوْمَ نُوحٍ لَّمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ ۖ

„Și neamul lui Nūḥ: când i-au socotit mincinoși pe trimiși, i-am înecat.”

Coran 25:37 • Fragment coranic

Și a spus:

﴿كَذَبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ۖ

„Neamul lui Nūḥ i-a socotit mincinoși pe trimiși.”

Coran 26:105

Deși politeismul lor a fost primul politeism, iar mesagerul lor, Nūḥ, a fost primul mesager către oamenii pământului după

apariția politeismului, explicația este că, socotindu-l pe el mincinos, i-au socotit mincinoși pe toți trimișii. Cine îl socotește mincinos pe un singur mesager îi socotește mincinoși pe toți trimișii.

Dovada că Idrīs — binecuvântarea și pacea fie asupra lui — nu este dintre strămoșii Profetului ﷺ

Cât despre ceea ce al-Bukhārī menționează în Cartea profeților, în capitolul „Menționarea lui Idrīs — pacea fie asupra lui”, anume că el ar fi unul dintre strămoșii lui Nūḥ, lucru menționat și în cărți de istorie precum al-Bidāya wa-l-Nihāya a lui Ibn Kathīr, 1/237, nu cunosc vreo dovadă care să stabilească aceasta. Dimpotrivă, în hadithul călătoriei nocturne din Șaḥīḥ al-Bukhārī, nr. 3887, și Muslim, nr. 415, se spune că, atunci când l-a întâlnit pe Idrīs în al patrulea cer, acesta i-a spus ﷺ:

مرحبا بالأخ الصالح والني الصالح

„Bun venit fratelui evlavios și profetului evlavios!”

Al-Bukhārī, nr. 3887; Muslim, nr. 415 · Extras

Profeții de după Nūḥ sunt dintre urmașii săi, după cum a spus Allah, Cel Atotputernic și Măreț:

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النَّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ﴾

„I-am trimis pe Nūḥ și pe Ibrāhīm și am așezat în urmașii lor profeția și Cartea.”

Coran 57:26 · Fragment coranic

Dacă Idrīs ar fi fost strămoșul lui Nūḥ, el ﷺ ar fi fost dintre urmașii lui și Idrīs i-ar fi spus: „Bun venit fiului evlavios și profetului evlavios!”, așa cum au spus Ādam și Ibrāhīm — binecuvântarea și pacea fie asupra amândurora — în hadithul călătoriei nocturne.

Dovezi că politeismul a apărut prin urmarea religiei părinților și a strămoșilor

În Coranul cel Nobil se arată, în mod general și în amănunt, că politeismul a apărut în comunități prin urmarea religiei părinților și strămoșilor. Printre dovezile generale se află cuvintele lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț, din sura Ibrăhîm:

﴿أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبُؤُا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ
وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا
أُرْسِلْتُمْ بِهِ﴾

„Oare nu a ajuns la voi vestea celor de dinaintea voastră, a neamului lui Nūḥ, a lui ‘Ād și a lui Thamūd și a celor de după ei, pe care numai Allah îi cunoaște? Trimișii lor au venit la ei cu dovezi limpezi, dar ei și-au dus mâinile la guri și au spus: Noi nu credem în ceea ce v-a fost trimis.”

Coran 14:9 • Fragment coranic

Până la cuvintele Sale:

﴿قَالُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا عَمَّا
كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا﴾

„Ei au spus: Voi nu sunteți decât oameni asemenea nouă. Vreți să ne opriți de la ceea ce adorau părinții noștri.”

Coran 14:10 • Fragment coranic

Și cuvintele Sale din sura al-Zukhruf:

﴿وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا
قَالَ مُتَرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ
ءَاثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ﴾

„La fel, nu am trimis înaintea ta în vreo cetate un avertizator
fără ca cei îmbuibăți din ea să spună: I-am găsit pe părinții
noștri urmând o religie, iar noi le urmăm urmele.”

Coran 43:23

Cât despre dovezile amănunțite, Allah a spus despre neamul lui
Nûh în sura al-Mu'minûn:

﴿فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ
مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنزَلَ
مَلَائِكَةً مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ﴾

„Mai-marii necredincioși din neamul său au spus: Acesta nu este
decât un om asemenea vouă, care vrea să fie mai presus de voi.
Dacă Allah ar fi voit, ar fi coborât îngeri. Noi nu am auzit de
aceasta la strămoșii noștri de odinioară.”

Coran 23:24

Despre neamul lui Hūd a spus în sura al-Aʿrāf:

﴿قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَذَرَ مَا كَانَ يَعْبُدُ
ءَابَاؤُنَا﴾

„Ei au spus: Ai venit la noi ca să-L adorăm numai pe Allah și să lăsăm ceea ce adorau părinții noștri?”

Coran 7:70 · Fragment coranic

Despre neamul lui Șāliḥ a spus în sura Hūd:

﴿قَالُوا يَصْلِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَذَا أَتَنْهَانَا
أَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ ءَابَاؤُنَا وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَا إِلَيْهِ
مُرِيبٍ﴾

„Ei au spus: Șāliḥ, înainte de aceasta erai printre noi un om în care se puneau speranțe. Ne oprești să adorăm ceea ce adorau părinții noștri? Suntem într-o îndoială neliniștitoare față de ceea ce ne chemi.”

Coran 11:62

Despre Ibrâhîm și neamul său a spus în sura al-Anbiyâ:

﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ
إِذْ قَالَ لِأَيِّهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا
عَاكِفُونَ

﴿قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ﴾

„I-am dăruit lui Ibrâhîm dreapta judecată de mai înainte și îl cunoșteam. Când le-a spus tatălui său și neamului său: Ce sunt aceste statui de care stați lipiți? Ei au spus: I-am găsit pe părinții noștri adorându-le.”

Coran 21:51-53

Despre neamul lui Shu‘ayb a spus în sura Hūd:

﴿قَالُوا يَشْعِيبُ أَسْلَوْتُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرَكَ مَا يَعْبُدُ
آبَاؤُنَا

„Ei au spus: Shu‘ayb, oare rugăciunea ta îți poruncește să lăsăm ceea ce adorau părinții noștri?”

Coran 11:87 · Fragment coranic

Despre neamul lui Mūsā a spus în sura Yūnus:

﴿قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَلْفِتْنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا﴾

„Ei au spus: Ai venit la noi ca să ne îndepărtezi de ceea ce i-am găsit pe părinții noștri urmând?”

Coran 10:78 · Fragment coranic

Cât despre Profetul nostru Muḥammad ﷺ, Allah a spus despre răspunsul neamului său în sura al-Baqara:

﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا
أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ ءَابَاءَنَا﴾

„Când li se spune: Urmăți ceea ce a coborât Allah!, ei spun:
Dimpotrivă, urmăm ceea ce i-am găsit pe părinții noștri
urmând.”

Coran 2:170 • Fragment coranic

Și a spus despre ei în sura Saba’:

﴿قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصَدَّكُمْ عَمَّا كَانُ
يَعْبُدُ ءَابَاؤَكُمْ﴾

„Ei au spus: Acesta nu este decât un om care vrea să vă oprească
de la ceea ce adorați părinții voștri.”

Coran 34:43 • Fragment coranic

Dovezi ale nesăbuiinței politeiștilor care adoră făpturile alături de Allah

Coranul cel Nobil arată nesăbuiința minților politeiștilor care
adoră alte făpturi alături de Allah. Preaînaltul a spus:

﴿أَيُّشْرُكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرٌ وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ﴾

„Îi asociază ei pe cei care nu creează nimic și care sunt ei înșiși
creați, care nu sunt în stare nici să le vină lor în ajutor, nici pe ei
înșiși să se ajute?”

Coran 7:191-192

Și a spus:

﴿إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ﴾

„Cei pe care îi chemați în afară de Allah sunt robi asemenea vouă.”

Coran 7:194 · Fragment coranic

Și a spus:

﴿أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾

„Este oare cel care creează asemenea celui care nu creează? Oare nu vă aduceți aminte?”

Coran 16:17

Și a spus:

﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ﴾

„Cei pe care îi cheamă în afară de Allah nu creează nimic, ci ei sunt creați.”

Coran 16:20

Și a spus:

﴿وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا
وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا﴾

„Ei și-au luat în afară de El divinități care nu creează nimic, ci
sunt ele însele create; care nu au pentru ele însele putere de
vătămare ori de folos și nu au putere asupra morții, a vieții sau a
învierii.”

Coran 25:3

Și a spus:

﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا
مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمٰوٰتِ^ص أَتُؤْنٰسِي بِكِتٰبِ
مِّن قَبْلِ هٰذَا أَوْ آثَرَةٍ مِّنْ عِلْمٍ إِن كُنْتُمْ صٰدِقِينَ
وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَن لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ
إِلَّا يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غٰفِلُونَ﴾

„Spune: Ați văzut ceea ce chemați în afară de Allah? Arătați-mi ce au creat din pământ! Sau au ei vreo parte în ceruri? Aduceți-mi o carte de dinaintea acesteia ori o urmă de cunoaștere, dacă spuneți adevărul! Cine este mai rătăcit decât cel care cheamă în afară de Allah pe cineva care nu-i va răspunde până în Ziua Învierii și care este nepăsător față de chemarea lor?”

Coran 46:4-5

Și a spus:

﴿قُلْ اَدْعُوا الَّذِيْنَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُوْنِهٖ ۚ فَلَا يَمْلِكُوْنَ كَشْفِ
الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيْلًا﴾

„Spune: Chemați-i pe cei pe care îi pretindeți în afară de El! Ei nu au puterea nici să îndepărteze răul de la voi, nici să-l schimbe.”

Coran 17:56

Și a spus:

﴿قُلْ أَدْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهَا
مِنْ شَرِكٍ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ
وَلَا تَفْعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَن أَذِنَ لَهُ﴾

„Spune: Chemați-i pe cei pe care îi pretindeți în afară de Allah!
Ei nu stăpânesc nici cât greutatea unui fir de praf în ceruri sau
pe pământ, nu au nicio parte în acestea și El nu are printre ei
niciun sprijinitor. Mijlocirea înaintea Lui nu este de folos decât
pentru cel căruia El îi îngăduie.”

Coran 34:22-23 • Fragment coranic

Și a spus despre Ibrāhīm — binecuvântarea și pacea fie asupra lui:

﴿وَمَن يَرْغُبُ عَن مِّلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدِ
أَصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ
إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ ۖ قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾

„Cine se îndepărtează de religia lui Ibrāhīm, în afară de cel care
se nesocotește pe sine? Noi l-am ales în această lume, iar în Viața
de Apoi el va fi dintre cei drepecți. Când Domnul său i-a spus:
Supune-te!, el a spus: M-am supus Domnului lumilor.”

Coran 2:130-131

Și că el a spus neamului său:

﴿قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَحْتُونَ
وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ﴾

„El a spus: Adorați voi ceea ce ciopliți, deși Allah v-a creat pe voi și ceea ce faceți?”

Coran 37:95-96

Înțelesul tawhîd al-ulūhiyya

Tawhîd al-ulūhiyya, care este tema chemării trimișilor, înseamnă a-L adora numai pe Allah și a-I dedica numai Lui faptele robilor: invocarea, teama, speranța, încrederea, cererea ajutorului, cererea adăpostului, cererea izbăvirii, jertfirea, făgăduința votivă și alte feluri de adorare. Toate aceste fapte trebuie să-I fie dedicate sincer numai lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț, fără a-I asocia pe nimeni în ele. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, a spus:

﴿وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾

„Moscheile sunt ale lui Allah. Așadar, nu chemați pe nimeni alături de Allah!”

Coran 72:18

Și a spus:

﴿مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا
يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾

„Cel care nădăjduiește întâlnirea cu Domnul său să facă fapte drepte și să nu asocieze pe nimeni în adorarea Domnului său.”

Coran 18:110 • Fragment coranic

Politeismul, cel mai mare păcat de neascultare față de Allah

Opusul tawhîd-ului este politeismul, păcatul care nu este iertat. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, a spus:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾

„Allah nu iartă să-I fie asociat ceva, dar iartă ceea ce este mai puțin decât aceasta cui voiește.”

Coran 4:48; 4:116 · Fragment coranic

Aceste cuvinte se află în două versete din sura al-Nisā'. El este cel mai mare păcat prin care se arată neascultare față de Allah. În Șaḥīḥ al-Bukhārī, nr. 4477, și Muslim, nr. 257, Ibn Mas'ūd — Allah să fie mulțumit de el — a spus:

سَأَلْتُ النَّبِيَّ ﷺ: أَيُّ الذَّنْبِ أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ؟ قَالَ: أَنْ
تَجْعَلَ لِلَّهِ نِدَاءً وَهُوَ خَلَقَكَ

„L-am întrebat pe Profet ﷺ: «Care păcat este cel mai mare înaintea lui Allah?» El a răspuns: «Să-I faci lui Allah un egal, deși El te-a creat.»”

Al-Bukhārī, nr. 4477; Muslim, nr. 257 · Extras

Și hadithul continuă.

Statuile adorate alături de Allah sunt numite idoli

În relatarea de la Ibn ‘Abbās — Allah să fie mulțumit de amândoi — s-a arătat mai sus că prima apariție a politeismului a fost provocată de ispita reprezentărilor și a statuilor. În Coranul cel Nobil, statuile adorate alături de Allah sunt numite idoli. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, a spus despre Ibrāhīm:

﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ ءَازِرَ اتَّخِذْ أَصْنَامًا ءَالِهَةً إِنِّي أُرِيدُ أَنْ مَكَرَ بِكَ وَرَأَيْتُكَ فِي سُلَيْكٍ مُّبِينٍ﴾

„Când Ibrāhīm i-a spus tatălui său Āzar: Îți iei idolii ca divinități? Eu te văd pe tine și neamul tău într-o rătăcire limpede.”

Coran 6:74

Și a spus:

﴿وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ ءَعْلِينَ
إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا
عَٰكِفُونَ

﴿قَالُوا وَجَدْنَا ءَابَاءَنَا لَهَا عِبَادِينَ﴾

„I-am dăruit lui Ibrāhīm dreapta judecată de mai înainte și îl cunoșteam. Când le-a spus tatălui său și neamului său: Ce sunt aceste statui de care stați lipiți? Ei au spus: I-am găsit pe părinții noștri adorându-le.”

Coran 21:51-53

Și a spus:

﴿وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ إِبْرَاهِيمَ
إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا تَعْبُدُونَ
قَالُوا نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَظَلُّ لَهَا عَافِيَةً﴾

„Istorisește-le vestea despre Ibrāhīm! Când le-a spus tatălui său și neamului său: Ce adorați? Ei au spus: Adorăm idoli și stăruim în adorarea lor.”

Coran 26:69-71

Și a spus despre Mūsā:

﴿وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ
عَلَىٰ أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَمُوسَىٰ اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ
آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ
إِنَّ هَؤُلَاءِ مَتَّبِعُوا مَا هُمْ فِيهِ وَبَطِلُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

„I-am trecut pe fiii lui Isrā’īl peste mare. Ei au ajuns la un neam care stăruia în adorarea unor idoli ai săi și au spus: Mūsā, fă-ne o divinitate, așa cum ei au divinități! El a spus: Sunteți un neam neștiutor. Ceea ce urmează aceștia va fi nimic, iar ceea ce fac ei este deșertăciune.”

Coran 7:138-139

2 Construirea pe morminte și căile spre politeism

Dovezile interzicerii construirii pe morminte și a transformării lor în moschei

Apoi, la comunitățile de dinaintea comunității lui Muḥammad ﷺ a apărut ispita construirii pe morminte și a transformării lor în moschei. De la Profet ﷺ au venit hadithuri autentice și limpezi care avertizează această comunitate împotriva a ceea ce s-a petrecut în comunitățile de dinaintea ei, fiindcă aceasta se numără printre mijloacele care duc la politeism. Printre aceste hadithuri se află cel transmis autentic în Șaḥīḥ Muslim, nr. 2243, de la Abū al-Hayyāj al-Asadī, care a spus: ‘Alī ibn Abī Ṭālib mi-a spus:

أَلَا أَبْعَثُكَ عَلَى مَا بَعَثَنِي عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ؟ أَنْ لَا تَدَعِ

تَمْثَالاً إِلَّا طَمَسْتَهُ، وَلَا قَبْراً مُشْرِفاً إِلَّا سَوَّيْتَهُ

„Să nu te trimit oare cu ceea ce m-a trimis Trimisul lui Allah ﷺ: să nu lași nicio statuie fără să-i ștergi înfățișarea și niciun mormânt înălțat fără să-l nivelezi?”

Muslim, nr. 2243

Într-o altă formulare:

وَلَا صُورَةً إِلَّا طَمَسْتَهَا

„Și nicio reprezentare fără să o ștergi.”

În Șaḥīḥ al-Bukhārī, nr. 5815, și Muslim, nr. 1187, s-a transmis autentic de la ‘Ā’isha și Ibn ‘Abbās — Allah să fie mulțumit de ei — că au spus:

لما نزل برسول الله ﷺ طفق يطرح خميصة له على وجهه، فإذا اغتم بها كشفها عن وجهه، فقال وهو كذلك: لعنة الله على اليهود والنصارى اتخذوا قبور أنبيائهم مساجد، يحذر ما صنعوا

„Când asupra Trimisului lui Allah ﷺ a coborât [moartea], el a început să-și pună pe față o mantie a sa. Când aceasta îl sufoca, și-o îndepărta de pe față. În această stare a spus: «Blestemul lui Allah fie asupra evreilor și a creștinilor! Ei au transformat mormintele profeților lor în moschei.» El avertiza împotriva a ceea ce făcuseră ei.”

Al-Bukhārī, nr. 5815; Muslim, nr. 1187

Prin cuvintele lor „când a coborât”, ei — Allah să fie mulțumit de amândoi — se referă la moarte. Al-Ḥāfiẓ spune în al-Fatḥ, 1/532, comentând acest hadith:

وكأنه ﷺ علم أنه مرتحل من ذلك المرض، يخاف أن يُعظم قبره كما فعل من مضى، فلعن اليهود والنصارى إشارة إلى ذم من يفعل فعلهم

„Se pare că el ﷺ știa că va pleca din această lume în urma acelei boli și s-a temut ca mormântul său să nu fie slăvit așa cum au făcut cei din trecut. I-a blestemat, așadar, pe evrei și pe creștini, arătând astfel condamnarea celui care face asemenea lor.”

În Șaḥīḥ Muslim, nr. 1188, Jundub ibn ʿAbd Allāh al-Bajālī — Allah să fie mulțumit de el — a spus: „L-am auzit pe Profet ﷺ, cu cinci zile înainte de moartea sa, spunând:

إني أبرأ إلى الله أن يكون لي منكم خليل؛ فإن الله قد
اتخذني خليلاً كما اتخذ إبراهيم خليلاً، ولو كنت متخذاً
من أمتي خليلاً لاتخذت أبا بكر خليلاً، ألا وإن من
كان قبلكم كانوا يتخذون قبور أنبيائهم وصالحيهم
مساجد، ألا فلا تتخذوا القبور مساجد، إني أنهاكم عن
ذلك

«Mă dezic înaintea lui Allah de a avea dintre voi un prieten intim, căci Allah m-a luat drept prieten intim, așa cum l-a luat pe Ibrāhīm drept prieten intim. Dacă mi-aș fi luat din comunitatea mea un prieten intim, l-aș fi luat pe Abū Bakr. Luați aminte! Cei dinaintea voastră transformau mormintele profeților și ale oamenilor lor evlavioși în moschei. Să nu transformați, așadar, mormintele în moschei! Eu vă interzic aceasta.»

Muslim, nr. 1188

Versetul din sura al-Kahf nu dovedește îngăduirea transformării mormintelor în moschei

Nu este îngăduit să se renunțe la aplicarea acestor hadithuri limpezi, dintre care pe unele Profetul ﷺ le-a rostit în ultimele sale zile, iar pe altele în ultimele sale clipe ﷺ, și să se urmeze în schimb ceea ce poate părea neclar în cuvintele Preaînaltului despre oamenii Peșterii:

﴿قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا﴾

„Cei care au avut câștig de cauză în privința lor au spus: Vom ridica deasupra lor o moschee.”

Coran 18:21 • Fragment coranic

Versetul nu cuprinde lauda celor care au hotărât să ridice o moschee deasupra lor. Dacă au și săvârșit ceea ce hotărâseră, aceasta intră în ceea ce acele hadithuri limpezi condamnă dintre faptele comunităților trecute. Această comunitate a fost oprită să facă asemenea lor, după cum este limpede în hadithul lui Jundub citat mai sus, în cuvintele sale ﷺ:

أَلَا وَإِنْ مِنْ كَانَ قَبْلَكُمْ كَانُوا يَتَّخِذُونَ قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ
وَصَالِحِيهِمْ مَسَاجِدَ، أَلَا فَلَا تَتَّخِذُوا الْقُبُورَ مَسَاجِدَ إِنْ
أَنْهَاكُمْ عَنْ ذَلِكَ

„Luați aminte! Cei dinaintea voastră transformau mormintele profeților și ale oamenilor lor evlavioși în moschei. Să nu transformați, așadar, mormintele în moschei! Eu vă interzic aceasta.”

Prezența mormântului său ﷺ în moscheea sa nu dovedește îngăduirea transformării mormintelor în moschei

Nimeni nu poate invoca prezența mormântului său ﷺ în moscheea sa ca să îngăduie construirea moscheilor pe morminte ori îngroparea morților în moschei. Meritul moscheii sale este dovedit, iar răsplata rugăciunii în ea este înmulțită: o rugăciune acolo este mai bună decât o mie de rugăciuni în celelalte moschei, cu excepția Moscheii celei Sfinte, după cum s-a transmis autentic în Sunna de la Trimisul lui Allah ﷺ. Aceasta este valabil atât înainte de includerea mormântului în moschee, cât și după includerea lui. Profetul ﷺ a fost cel care și-a construit moscheea ﷺ și a construit alături de ea casele soțiilor sale, în afara ei. După moartea sa ﷺ a fost îngropat în casa ‘Ā’ishei — Allah să fie mulțumit de ea. Casele au rămas așa cum erau, în afara moscheii, în vremea califilor drept călăuziți — Allah să fie mulțumit de ei —, în vremea lui Mu‘āwiya — Allah să fie mulțumit de el — și a altor califi omeyyazi. În timpul domniei omeyyazilor, moscheea a fost extinsă, iar mormântul a fost inclus în ea. Nu este, așadar, îngăduit să se lase deoparte hadithurile limpezi și să se ia drept temei o faptă petrecută în timpul domniei omeyyazilor.

Cuvinte ale învățaților: construirea pe morminte și transformarea lor în moschei sunt mijloace care duc la politeism

Cuvintele lui al-Fakhr al-Rāzī

Învățații au arătat că zidirea pe morminte, transformarea lor în moschei, slăvirea lor și exagerarea în privința celor îngropați în ele sunt cauza și rădăcina adorării idolilor. Al-Fakhr al-Rāzī, mort în 606 H., spune în comentariul său, 17/60, despre cuvintele Preaînaltului din sura Yūnus:

﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ
وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعُونَا عِنْدَ اللَّهِ﴾

„Ei adoră în afară de Allah ceea ce nu le poate face rău și nici nu le poate fi de folos și spun: Aceștia sunt mijlocitorii noștri înaintea lui Allah.”

Coran 10:18 · Fragment coranic

El spune:

ونظيره في هذا الزمان اشتغال كثير من الخلق بتعظيم
قبور الأكابر؛ على اعتقاد أنهم إذا عظموا قبورهم فإنهم
يكونون شفعاء لهم عند الله

„Asemenea acestui lucru, în vremea noastră mulți oameni se îndeletnicesc cu slăvirea mormintelor celor de seamă, crezând că, dacă le slăvesc mormintele, ei le vor fi mijlocitori înaintea lui Allah.”

Al-Fakhr al-Rāzī, Tafsīr, 17/60

El a spus aceasta asemănând slăvirea mormintelor și cererea mijlocirii de la cei aflați în ele, practicate de mulți oameni, cu ceea

ce făceau adoratorii idolilor: îi slăveau și îi adorau, pentru ca aceștia să mijlocească pentru ei înaintea lui Allah.

Cuvintele șeicului Islamului Ibn Taymiyya

Șeicul Islamului Ibn Taymiyya, mort în 728 H., spune în Majmū' al-Fatāwā, 27/79:

وكان العكوف على القبور والتمسح بها وتقبيلها والدعاء
عندها وفيها ونحو ذلك هو أصل الشرك وعبادة الأوثان
„Stăruirea la morminte, atingerea lor, sărutarea lor, invocarea
lângă ele și în ele și cele asemănătoare au fost rădăcina
politeismului și a adorării idolilor.”

Ibn Taymiyya, Majmū' al-Fatāwā, 27/79

Cuvintele lui Ibn al-Qayyim

În Zad al-Ma'ād, 3/572, printre învățămintele legate de expediția de la Tabūk, Ibn al-Qayyim, mort în 751 H., menționează porunca Profetului ﷺ de a dărâma moscheea vătămării, apoi spune:

ومنها أن الوقف لا يصح على غير بر ولا قربة كما لم يصح
وقف هذا المسجد - يعني مسجد الضرار - وعلى هذا
فيهدم المسجد إذا بُني على قبر، كما ينبش الميت إذا
دُفن في المسجد، نص على ذلك الإمام أحمد وغيره،
فلا يجتمع في دين الإسلام مسجد وقبر، بل أيهما طرأ
على الآخر منع منه وكان الحكم للسابق، فلو وضعاً معاً لم
يجز...

„Printre ele: constituirea unui waqf nu este validă pentru altceva decât o faptă bună ori un mijloc de apropiere de Allah, după cum nu a fost valid waqf-ul acelei moschei — adică moscheea vătămării. Prin urmare, moscheea este dăruită dacă a fost construită pe un mormânt, după cum mortul este dezgropat dacă a fost îngropat în moschee. Imamul Aḥmad și alții au afirmat aceasta în mod expres. În religia Islamului, o moschee și un mormânt nu pot fi împreună. Oricare dintre ele a apărut ulterior este împiedicat, iar întâietatea îi revine celui existent mai înainte. Dacă ar fi așezate împreună de la început, nu ar fi permis...”

Ibn al-Qayyim, Zād al-Ma‘ād, 3/572

Primejdia a devenit mare și nenorocirea cumplită prin încercarea multor țări islamice, care au căzut în ispita construirii pe morminte și a transformării lor în moschei. Aceasta se numără printre cele mai mari mijloace care duc la politeism: chemarea celor aflați în morminte, cererea izbăvirii de la ei, cererea împlinirii nevoilor și a înlăturării necazurilor, precum și alte lucruri pe care nu este îngăduit să le ceri altcuiva decât lui Allah.

După ce Ibn al-Qayyim — Allah să aibă milă de el — menționează în Zād al-Ma‘ād, 3/571, porunca Profetului ﷺ de a dărâma moscheea vătămării, el spune:

وَإِذَا كَانَ هَذَا شَأْنُ مَسْجِدِ الضَّرَّارِ فَشَاهِدِ الشُّرَكَ الَّتِي
تَدْعُو سِدْنَهَا إِلَى اتِّخَاذٍ مِنْ فِيهَا أُنْدَاداً مِنْ دُونِ اللَّهِ
أَحَقُّ بِالْهَدْمِ وَأَوْجِبُ، وَكَذَلِكَ مُحَالٌ الْمَعَاصِي وَالْفُسُوقِ
كَالْحَنَاتِ وَيُوتِ الْخَمَارِينَ وَأَرْبَابَ الْمُنْكَرَاتِ

„Dacă aceasta este situația moscheii vătămării, atunci sanctuarele politeismului, ai căror slujitori îi cheamă pe oameni să-i facă pe cei aflați în ele egali ai lui Allah, sunt cu atât mai vrednice de dărâmare și aceasta este cu atât mai obligatorie. La fel sunt locurile păcatelor și ale nelegiurii, precum cârciumile, casele negustorilor de vin și ale celor care săvârșesc fapte reprobabile.”

Ibn al-Qayyim, Zād al-Ma‘ād, 3/571

În I‘lām al-Muwaqqi‘în, 3/151, printre cele nouăzeci și nouă de dovezi pe care le aduce pentru închiderea căilor spre rău, el mai spune:

الوجه الثالث عشر: أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ نَهَى عَنْ بِنَاءِ الْمَسَاجِدِ
عَلَى الْقُبُورِ وَلَعَنَ مَنْ فَعَلَ ذَلِكَ، وَنَهَى عَنْ تَجْصِيسِ
الْقُبُورِ وَتَشْرِيفِهَا وَاتِّخَاذِهَا مَسَاجِدَ، وَعَنْ الصَّلَاةِ إِلَيْهَا
وَعِنْدَهَا، وَعَنْ إِيقَادِ الْمَصَابِيحِ عَلَيْهَا، وَأَمَرَ بِتَسْوِيَتِهَا،

ونهى عن اتّخاذها عيداً، وعن شدّ الرحال إليها؛ لئلاّ
 يكون ذلك ذريعةً إلى اتّخاذها أوثاناً والإشراك بها،
 وحرّم ذلك على مَنْ قصده ومن لم يقصده، بل قصد
 خلافة سداً للذريعة

„**A treisprezecea dovadă:** Profetul ﷺ a interzis construirea moscheilor pe morminte și i-a blestemat pe cei care fac acest lucru. A interzis tencuirea mormintelor, înălțarea lor, transformarea lor în moschei, rugăciunea îndreptată spre ele sau lângă ele și aprinderea de lămpi deasupra lor. A poruncit nivelarea lor și a interzis transformarea lor în locuri de adunare periodică și pornirea în călătorie spre ele, pentru ca acestea să nu devină un mijloc de a le transforma în idoli și de a-I asocia parteneri lui Allah prin ele. A interzis aceste lucruri atât celui care urmărește acest scop, cât și celui care nu-l urmărește, ba chiar urmărește contrariul, pentru a închide calea care duce la el.”

Ibn al-Qayyim, I'lām al-Muwaqqi'in, 3/151

Cuvintele lui Ibn Kathīr

În al-Bidāya wa-l-Nihāya, 14/170, la evenimentele anului două sute opt, Ibn Kathīr, mort în 774 H. — Allah să aibă milă de el — menționează moartea doamnei Nafisa, fiica lui al-Ḥasan ibn Zayd ibn al-Ḥasan ibn ‘Alī ibn Abī Ṭālib, al cărei mormânt se află în Egipt, și exagerarea în privința ei. El spune:

وأصل عبادة الأصنام من المغالاة في القبور وأصحابها،
وقد أمر النبي ﷺ بتسوية القبور وطمسها، والمغالاة في
البشر حرام

„Rădăcina adorării idolilor se află în exagerarea în privința mormintelor și a celor aflați în ele. Profetul ﷺ a poruncit nivelarea mormintelor și ștergerea lor, iar exagerarea în privința oamenilor este interzisă.”

Ibn Kathīr, al-Bidāya wa-l-Nihāya, 14/170

Cuvintele imamului Muḥammad ibn ‘Abd al-Wahhāb

Printre capitolele din Kitāb al-Tawḥīd al șeicului Muḥammad ibn ‘Abd al-Wahhāb, mort în 1206 H. — Allah să aibă milă de el — se află:

باب: ما جاء في حماية المصطفى ﷺ جناب التوحيد
وسدّه كل طريق يوصل إلى الشرك

„Capitol despre ceea ce s-a transmis privitor la păzirea de către Cel Ales ﷺ a hotarelor tawḥīd-ului și închiderea oricărei căi care duce la politeism.”

باب ما جاء أنَّ الغلوَّ في قبور الصالحين يُصيرها أوثاناً
تُعبدُ من دون الله

„Capitol despre ceea ce s-a transmis că exagerarea în privința mormintelor celor evlavioși le transformă în idoli adorați în locul lui Allah.”

باب ما جاء أنَّ سبَّ كفر بني آدم وتركهم دينهم هو
الغلوُّ في الصالحين

„Capitol despre ceea ce s-a transmis că pricina necredinței fiilor lui Adam și a părăsirii religiei lor este exagerarea în privința celor evlavioși.”

باب ما جاء من التغليظ فيمن عبد الله عند قبر رجل
صالح فكيف إذا عبده؟!

„Capitol despre avertismentul aspru adresat celui care Îl adoră pe Allah lângă mormântul unui om evlavios; cu atât mai mult celui care îl adoră pe omul acela!”

El a adus versete, hadithuri și relatări în această privință, după metoda sa — Allah să aibă milă de el — din această carte.

Cuvintele imamului al-Shawkānī

Imamul al-Shawkānī, mort în 1250 H. — Allah să aibă milă de el —, a scris o lucrare pe care a numit-o Sharḥ al-Ṣudūr bi-Tahrīm Raf' al-Qubūr. În ea a menționat consensul învățaților asupra interzicerii înălțării mormintelor și a adus mai multe hadithuri în această chestiune. Printre cele spuse de el în lucrare se află:

فلا شكَّ ولا ريبَ أنَّ السببَ الأعظمَ الذي نشأ منه
 هذا الاعتقاد في الأموات هو ما زينه الشيطان للناس
 من رفع القبور، ووضع الستور عليها، وتجسيصها
 وتزيينها بأبلغ زينة، وتحسينها بأكمل تحسين، فإنَّ الجاهل
 إذا وقعت عينه على قبر من القبور قد بُنيت عليه قبة
 فدخلها، ونظر على القبور الستور الرائعة، والسُّرُجَ
 المتلألئة، وقد سطعت حوله مجامرُ الطَّيب، فلا شكَّ
 ولا ريبَ أنَّه يمتلئ قلبه تعظيماً لذلك القبر، ويضيق
 ذهنه عن تصور ما لهذا الميت من المنزلة، ويدخله من
 الروعة والمهابة ما يزرع في قلبه من العقائد الشيطانية،
 التي هي من أعظم مكائد الشيطان للمسلمين، وأشدَّ

وسائله إلى ضلال العباد، ما يُزلّله عن الإسلام قليلاً قليلاً، حتى يطلب من صاحب ذلك القبر ما لا يقدر عليه إلا الله سبحانه، فيصير في عداد المشركين، وقد يحصل له هذا الشرك بأول رؤية لذلك القبر الذي صار على تلك الصفة، وعند أول زورة له؛ إذ لا بدّ أن يخطر بباله أنّ هذه العناية البالغة من الأحياء بمثل هذا الميت لا تكون إلا لفائدة يرجونها منه، إما دنيوية أو أخروية، فيستصغر نفسه بالنسبة إلى من يراه من أشباه العلماء زائراً لذلك القبر، وعاكفاً عليه و متمسّحاً بأركانه

„Fără îndoială, cea mai mare cauză din care s-a născut această credință în cei morți este ceea ce Șeitan le-a înfrumusețat oamenilor: înălțarea mormintelor, așezarea de acoperămintे peste ele, tencuirea lor, împodobirea lor cu cea mai mare podoabă și înfrumusețarea lor în chipul cel mai desăvârșit. Când ochii unui neștiutor cad asupra unui mormânt deasupra căruia s-a construit o cupolă, iar el intră acolo și vede pe morminte acoperămintele minunate, lămpile strălucitoare și cădelnițele din jur care răspândesc mireasmă, fără îndoială inima lui se umple de slăvire față de acel mormânt. Mintea sa nu mai poate cuprinde rangul pe care și-l închipuie pentru acel mort. Este pătruns de uimire și teamă, care sădesc în inima sa credințe șeitanesti, dintre cele mai mari uneltiri ale lui Șeitan împotriva musulmanilor și dintre cele mai puternice mijloace prin care îi

rătăcește pe robi. Acestea îl smulg puțin câte puțin din Islam, până când cere de la cel aflat în acel mormânt ceea ce numai Allah Preaslăvitul poate împlini. Astfel ajunge în rândul politeiștilor. Acest politeism se poate naște în el chiar de la prima vedere a mormântului ajuns în acea stare și de la prima vizită, fiindcă îi va trece neapărat prin minte că o asemenea grijă ieșită din comun a celor vii pentru un astfel de mort nu poate avea decât pricina unui folos pe care îl speră de la el, fie în această lume, fie în Viața de Apoi. Se socotește pe sine neînsemnat în raport cu cei pe care îi vede, oameni care par a fi învățați, vizitând acel mormânt, stăruind lângă el și atingându-i colțurile.”

Al-Shawkānī, Sharḥ al-Ṣudūr bi-Taḥrīm Rafʿ al-Qubūr

Din cele arătate mai sus reiese limpede că zidirea pe morminte, fascinația pentru ele și slăvirea lor se numără printre cele mai mari mijloace care duc la politeism.

Cererea izbăvirii și stabilirea dovezii

Chemarea celor aflați în morminte și a celor absenți și cererea izbăvirii de la ei sunt politeism care scoate din religie

Cât despre chemarea celor aflați în morminte, cererea izbăvirii de la ei, cererea împlinirii nevoilor și a înlăturării necazurilor, precum și chemarea celor absenți dintre djinni, oameni și îngeri, aceasta este un politeism care scoate din religie. Nu este îngăduit să se facă rugăciunea în spatele celui aflat în această stare. Cine moare astfel nu este spălat, nu se face rugăciunea funerară pentru el și nu este îngropat în cimitirele musulmanilor. Sfârșitul său este intrarea în Foc și rămânerea veșnică în el, după cum a spus Allah, Cel Atotputernic și Măreț:

﴿إِنَّهُ مِنْ يَشْرِكُ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ

النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾

„Celui care Îi asociază ceva lui Allah, Allah i-a interzis Paradisul, iar adăpostul său este Focul. Cei nedrepti nu au ajutoare.”

Coran 5:72 · Fragment coranic

Aceasta este judecata privitoare la cel căruia i-a fost stabilită dovada. Cât despre cel căruia nu i-a fost stabilită și care a trăit într-o țară unde nu cunoaște Islamul decât ca exagerare în privința celor evlavioși, cerere a izbăvirii de la ei și chemare a lor, fiind înșelat de oameni care par a fi învățați și care le înfrumusețează oamenilor această deșertăciune și tac în fața politeismului lor și a adorării altcuiva decât Allah, acesta arată în exterior necredință. În această lume este tratat ca acela căruia i-a fost stabilită dovada: nu se face rugăciunea în spatele lui, nu se face rugăciunea funerară pentru el dacă moare, nu se fac invocări pentru el și nu se împlinește pelerinajul în numele său. Situația sa în Viața de Apoi Îi este încredințată lui Allah, fiindcă el este de felul oamenilor din perioadele în care mesajele nu au ajuns la ei. Aceștia sunt încercați în Ziua Învierii și, după încercare, ajung în Paradis sau în Foc. În comentariul cuvintelor lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț:

﴿وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا﴾

„Noi nu pedepsim până când nu trimitem un mesager.”

Coran 17:15 · Fragment coranic

Ibn Kathîr a adus mai multe hadithuri în această privință și a spus:

إِنْ أَحَادِيثُ هَذَا الْبَابِ مِنْهَا مَا هُوَ صَحِيحٌ كَمَا قَدْ نَصَّ
عَلَى ذَلِكَ غَيْرُ وَاحِدٍ مِنْ أَعْلَمَةِ الْعُلَمَاءِ، وَمِنْهَا مَا هُوَ حَسَنٌ،
وَمِنْهَا مَا هُوَ ضَعِيفٌ يَقْوَى بِالصَّحِيحِ وَالْحَسَنِ، وَإِذَا
كَانَتْ أَحَادِيثُ الْبَابِ الْوَاحِدِ مُتَعَاذَةً عَلَى هَذَا النَّمطِ
أَفَادَتِ الْحُجَّةَ عِنْدَ النَّازِلِ فِيهَا

„Dintre hadithurile acestei teme, unele sunt autentice, după cum au afirmat expres mai mulți imami ai învățaților; altele sunt bune (ḥasan); iar altele sunt slabe și sunt întărite de cele autentice și de cele bune. Când hadithurile aceleiași teme se sprijină astfel unele pe altele, ele constituie o dovadă pentru cel care le cercetează.”

Cât despre un om prezent sau care este socotit ca prezent — precum cel cu care se vorbește la telefon —, nu este nimic interzis în a-i cere ajutorul pentru lucruri materiale pe care le poate împlini, de pildă să ajute cu bani printr-un împrumut sau un dar ori să ajute la alte nevoi pe care le poate împlini. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, a spus despre Mūsā:

﴿فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ﴾

„Cel din tabăra sa i-a cerut ajutorul împotriva celui din rândul dușmanilor săi.”

Coran 28:15 • Fragment coranic

Deosebirea dintre judecata celui căruia i-a fost stabilită dovada și judecata celui căruia nu i-a fost stabilită

Din cele arătate mai sus reiese limpede deosebirea dintre necredința celui căruia i-a fost stabilită dovada, al cărui sfârșit este Focul și rămânerea veșnică în el, și necredința celor cărora nu le-a fost stabilită dovada, precum oamenii perioadelor în care mesajul nu a ajuns la ei și cei aflați în aceeași situație. Aceștia din urmă au crescut cu exagerarea în privința celor evlavioși și cu cererea izbăvirii de la ei, nu cunosc Islamul decât ca această practică și urmează oameni care par a fi învățați, dar care i-au rătăcit. Situația lor Îi este încredințată lui Allah: vor fi încercați în Ziua Învierii, iar după încercare unii vor ajunge în Paradis și alții în Foc.

Nenorocirea oamenilor de rând este provocată de faptul că sunt înșelați de oameni care par a fi învățați și îi urmează. Aceasta este lămurită de cazul unui mare șeic din țara sa, cu o poziție de seamă, care a scris o lucrare despre al-Sayyid al-Badawī. În introducerea ei a menționat că a scris primele rânduri aflându-se în „*incinta binecuvântată*”, referindu-se la mausoleul lui al-Badawī! Pe un altul, care fusese decanul unei facultăți de științe religioase dintr-un stat arab, l-am auzit spunând că, atunci când a vizitat mormântul Profetului ﷺ, nu-și amintea să fi spus altceva decât:

جئتك يا رسول الله

„Am venit la tine, Trimis al lui Allah!”

El făcea astfel trimitere la cuvintele lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț:

﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ
وَأَسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا﴾

*„Dacă, după ce au fost nedreți cu ei înșiși, ar fi venit la tine și
I-ar fi cerut iertare lui Allah, iar Trimisul ar fi cerut iertare
pentru ei, L-ar fi găsit pe Allah Primitor al căinței, Îndurător.”*
Coran 4:64 · Fragment coranic

Înțelesul versetului va fi lămurit mai departe.

Distincția făcută în această lucrare între cel căruia i-a fost stabilită dovada și cel căruia nu i-a fost stabilită este cea pe care trebuie să se pună temei. Nu trebuie luată ca temei nicio afirmație auzită sau citită, transmisă de la mine, din care s-ar înțelege contrariul. Temeiul este numai distincția cuprinsă în această lucrare.

Cuvintele șeicului ‘Abd al-‘Azīz ibn Bāz în această privință

Această distincție pe care am menționat-o este apropiată de ceea ce șeicul nostru, ‘Abd al-‘Azīz ibn Bāz — Allah să aibă milă de el —, spune în Majmū‘ al-Fatāwā, 1/49:

ولكن الغالب على عباد القبور هو التقرب إلى أهلها
بالطواف بها، كما يتقربون إليهم بالذبح لهم والنذر لهم،
وكل ذلك شرك أكبر، من مات عليه مات كافراً لا
يُغسَّل ولا يُصلى عليه ولا يدفن في مقابر المسلمين،
وأمره إلى الله عز وجل في الآخرة إن كان ممن لم
تبلغه الدعوة فله حكم أهل الفترة

„Însă cei mai mulți dintre adoratorii mormintelor caută apropierea de cei aflați în ele prin înconjurarea lor, așa cum caută apropierea de ei prin jertfe și făgăduințe votive închinatelor lor. Toate acestea sunt politeism major. Cine moare în această stare moare necredincios: nu este spălat, nu se face rugăciunea funerară pentru el și nu este îngropat în cimitirele musulmanilor. Situația sa în Viața de Apoi Îi este încredințată lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț, dacă se numără printre cei la care chemarea nu a ajuns. El are atunci judecata oamenilor din perioadele în care mesajul nu a ajuns.”

Ibn Bāz, Majmū‘ al-Fatāwā, 1/49

El mai spune în aceeași lucrare, 9/40:

من مات على الشرك فهو على خطر عظيم

„Cine moare în politeism se află într-o primejdie uriașă.”

Apoi a menționat câteva versete și a spus:

فهذا وعيدهم ومصيرهم كسائر الكفرة الكفر الأكبر،
 وحكمهم في الدنيا أنهم لا يغسلون ولا يصلى عليهم ولا
 يدفنون في مقابر المسلمين، أما إن كان أحد منهم لم تبلغه
 الدعوة - أعني القرآن والسنة - فهذا أمره إلى الله
 سبحانه يوم القيامة كسائر أهل الفترة، والأرجح عند
 أهل العلم في ذلك في حكمهم أنهم يمتحنون يوم القيامة،
 فمن أجاب دخل الجنة ومن عصى دخل النار

„Aceasta este amenințarea care îi privește și sfârșitul lor, asemenea celorlalți necredincioși vinovați de necredință majoră. Judecata lor în această lume este că nu sunt spălați, nu se face rugăciunea funerară pentru ei și nu sunt îngropați în cimitirele musulmanilor. Dacă însă unul dintre ei nu a primit chemarea — adică Coranul și Sunna —, situația sa îi este încredințată lui Allah Preaslăvitul în Ziua Învierii, asemenea celorlalți oameni din perioadele în care mesajul nu a ajuns. Opinia mai puternică în rândul învățaților, în privința judecății lor, este că vor fi încercați în Ziua Învierii: cel care dă ascultare va intra în Paradis, iar cel care nu se supune va intra în Foc.”

Până la cuvintele sale:

أما إن كان أحد منهم لم تبلغه الدعوة - أعني القرآن
والسنة - فهذا أمره إلى الله سبحانه يوم القيامة كسائر
أهل الفترة، والأرجح عند أهل العلم في ذلك في حكمهم
أنهم يمتحنون يوم القيامة، فمن أجاب دخل الجنة ومن
عصى دخل النار)) إلى أن قال: ((أما إن كان أحد
منهم عنده جهل فيما وقع فيه من الشرك فأمره إلى
الله جلّ وعلا، والحكم على الظاهر، فمن كان ظاهره
الشرك حكمه حكم المشركين وأمره إلى الله - جلّ وعلا
- الذي يعلم كل شيء سبحانه وتعالى

„Dacă însă unul dintre ei este neștiutor în privința politeismului în care a căzut, situația sa Îi este încredințată lui Allah, Cel Măreț și Preaînalt. Judecata se face potrivit celor văzute în exterior: cine arată în exterior politeism are judecata politeiștilor, iar situația sa Îi este încredințată lui Allah, Cel Măreț și Preaînalt, care cunoaște toate lucrurile, Preaslăvit și Preaînalt este El.”

Ibn Bāz, Majmū‘ al-Fatāwā, 9/40

De la șeful ‘Abd al-‘Azīz ibn Bāz — Allah să aibă milă de el — au venit multe fatāwā care afirmă în termeni generali necredința celor care cer izbăvire altcuiva decât lui Allah dintre morți și cei absenți. În cuvintele sale pe care le-am citat se face însă deosebire

între cel căruia i-a fost stabilită dovada și cel căruia nu i-a fost stabilită. Afirmatiile în care îl declară necredincios pe cel căruia i-a fost stabilită dovada trebuie înțelese ca referindu-se la necredința limpede și vădită, al cărei sfârșit pentru cei care o săvârșesc este Focul și rămânerea veșnică în el. Aceasta se deosebește de situația celui căruia nu i-a fost stabilită dovada, a cărui stare exterioară era necredința și care a fost tratat în această lume ca necredincioșii. Sfârșitul acestora în Viața de Apoi, după încercare, va fi fie Paradisul, fie Focul. Astfel sunt împăcate afirmațiile sale — Allah să aibă milă de el — care declară necredința în mod general, fără distincții, și cele care o explică în amănunt.

Cererea rugăciunii de la Profet după moartea sa

Înțelesul cuvintelor Preaînaltului

﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاءُوكَ﴾

„Dacă, după ce au fost nedrepti cu ei înșiși, ar fi venit la tine...”
Coran 4:64 · Fragment coranic

Și versetul continuă.

Cât despre cuvintele lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț:

﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ
وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَّحِيمًا﴾

„Dacă, după ce au fost nedrepti cu ei înșiși, ar fi venit la tine și
I-ar fi cerut iertare lui Allah, iar Trimisul ar fi cerut iertare
pentru ei, L-ar fi găsit pe Allah Primitor al căinței, Îndurător.”
Coran 4:64 · Fragment coranic

Ele nu se referă la venirea la mormântul său ﷺ după moarte, ci la
venirea la el în timpul vieții sale ﷺ, așa cum au înțeles
companionii — Allah să fie mulțumit de ei. Am lămurit aceasta în
lucrarea Importanța adorării numai a lui Allah, p. 69, spunând:

وأصحاب القبور يزرون ويدعى لهم ولا يدعون،
ويطلب من الله لهم ولا يطلب منهم شيء، لا دعاء
ولا شفاعاة ولا جلب نفع ولا دفع ضرر؛ فإن ذلك إنما

يُطلب من الله، والله سبحانه وتعالى هو الذي يُدعى ويرجى، وغيره يُدعى له ولا يُدعى؛ والدليل على ذلك أن أصحاب رسول الله ﷺ كانوا في حياته يطلبون منه الدعاء فيدعو لهم، وبعد موته ﷺ في حياته البرزخية ما كانوا يذهبون إلى قبره ﷺ فيطلبون منه الدعاء، ولهذا لما حصل الجذب في زمن عمر رضي الله عنه استسقى بالعباس رضي الله عنه وطلب منه الدعاء

„Cei aflați în morminte sunt vizitați și se fac invocări pentru ei, dar ei nu sunt chemați. Se cere de la Allah pentru ei, dar nu se cere nimic de la ei: nici rugăciune, nici mijlocire, nici aducerea vreunui folos și nici îndepărtarea vreunui rău. Acestea sunt cerute numai de la Allah. Allah, Preaslăvit și Preaînalt, este Cel chemat și în care se pune speranța. Pentru altcineva se face invocare, dar el nu este chemat. Dovada este că, în timpul vieții Trimisului lui Allah ﷺ, companionii îi cereau să se roage, iar el se ruga pentru ei. După moartea sa ﷺ, în timpul vieții sale din barzakh, ei nu mergeau la mormântul său ﷺ ca să-i ceară să se roage. De aceea, când a venit seceta în vremea lui Umar — Allah să fie mulțumit de el —, el a cerut ploaie prin al-‘Abbās — Allah să fie mulțumit de el — și i-a cerut să se roage.”

Al-Bukhārī a relatat în Şahīḥ, nr. 1010, de la Anas, că, atunci când erau loviţi de secetă, ‘Umar ibn al-Khaṭṭāb cerea ploaie prin al-‘Abbās ibn ‘Abd al-Muṭṭalib şi spunea:

اللهم إنا كنا نتوسل إليك بنبينا ﷺ فتسقينا، وإنا نتوسل
إليك بعم نبينا فاسقنا، قال: فيسقون

„Allah, noi căutam apropierea de Tine prin Profetul nostru ﷺ, iar Tu ne trimiteai ploaie. Acum căutăm apropierea de Tine prin unchiul Profetului nostru, aşadar trimite-ne ploaie! El a spus: Şi li se trimitea ploaie.”

Al-Bukhārī, nr. 1010

Dacă cererea rugăciunii de la Profet ﷺ după moartea sa ar fi fost îngăduită, ‘Umar — Allah să fie mulţumit de el — nu ar fi renunţat la aceasta ca să ceară ploaie prin al-‘Abbās.

Dovezi că nu i se cere Profetului ﷺ, după moartea sa, să se roage sau să ceară iertare

În Faṭḥ al-Bārī, 2/495, se află cuvintele lui al-Ḥāfiẓ Ibn Ḥajar:

وروى ابن أبي شيبه بإسناد صحيح من رواية أبي صالح
السمان عن مالك الدار - وكان خازن عمر - قال:
(أصاب الناس قحطٌ في زمن عمر، فجاء رجل إلى قبر
النبي ﷺ فقال: يا رسول الله! استسق لأمتك؛ فإنهم قد
هلكوا، فأُتي الرجل في المنام ف قيل له: ائت عمر)
الحديث، وقد روى سيف في الفتوح أن الذي رأى
المنام المذكور هو بلال بن الحارث المزني أحد الصحابة

„Ibn Abī Shayba a relatat cu un lanț autentic, prin Abū Ṣāliḥ al-Sammān, de la Mālik al-Dār — care era vistiernicul lui ʿUmar — că acesta a spus: «Oamenii au fost loviți de secetă în vremea lui ʿUmar. Un om a venit la mormântul Profetului ﷺ și a spus: Trimis al lui Allah, cere ploaie pentru comunitatea ta, căci ei au pierit! Apoi cineva a venit la acel om în vis și i s-a spus: Mergi la ʿUmar...» Și relatarea continuă. Sayf a relatat în al-Futūḥ că acela care a avut visul amintit era Bilāl ibn al-Ḥārith al-Muzanī, unul dintre companioni.”

Ibn Ḥajar, Faṭḥ al-Bārī, 2/495

Această relatare se află în Muṣannaf-ul lui Ibn Abī Shayba, nr. 12051. Lanțul ei este autentic, potrivit condiției lui al-Bukhārī și Muslim, până la Abū Ṣāliḥ. Mālik al-Dār este însă necunoscut, astfel încât relatarea nu este stabilită ca autentică. Și omul care a cerut este anonim, necunoscut. Identificarea lui ca fiind

companionul Bilāl ibn al-Ḥārith al-Muzanī nu este autentică, fiindcă cel care a transmis-o este Sayf ibn ‘Umar, care este slab și nu poate fi folosit ca dovadă. Biografia sa din Tahdhīb al-Tahdhīb cuprinde criticile aspre care i-au fost aduse. A se vedea explicația amănunțită în al-Tawassul: Anwā‘uhu wa-Aḥkāmuhu, a șeicului al-Albānī — Allah să aibă milă de el —, p. 116.

Că nu i se cere Profetului ﷺ să se roage după moartea sa este dovedit și de ceea ce al-Bukhārī relatează în Şaḥīḥ, nr. 7217, de la ‘Ā’isha — Allah să fie mulțumit de ea:

وَأَرْسَاهُ! فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ذَاكَ لَوْ كَانَ وَأَنَا حَيٌّ
فَأَسْتَغْفِرُ لَكَ وَأَدْعُو لَكَ، فَقَالَتْ عَائِشَةُ: وَآثَكِيَاهُ! وَاللَّهِ
إِنِّي لِأُظْنِكَ تَحِبُّ مَوْتِي...

„Ea a spus: «Vai, capul meu!» Trimisul lui Allah ﷺ a spus:
«Dacă aceasta s-ar întâmpla cât sunt în viață, aș cere iertare
pentru tine și m-aș ruga pentru tine.» ‘Ā’isha a spus: «Vai,
nenorocirea mea! Pe Allah, cred că ție îți place să mor...»”
Al-Bukhārī, nr. 7217 · Extras

Și hadithul continuă. Dacă el ar face invocări și ar cere iertare după moartea sa ﷺ, nu ar exista nicio deosebire între faptul ca ea să moară înaintea lui ori ca el să moară înaintea ei ﷺ. Acest hadith lămurește cuvintele lui Allah, Cel Atotputernic și Măreț:

﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ
وَأَسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا﴾

„Dacă, după ce au fost nedrepti cu ei înșiși, ar fi venit la tine și
I-ar fi cerut iertare lui Allah, iar Trimisul ar fi cerut iertare
pentru ei, L-ar fi găsit pe Allah Primitor al căinței, Îndurător.”
Coran 4:64 · Fragment coranic

Și arată că venirea la el și obținerea cererii sale de iertare și a rugăciunii sale aveau loc numai în timpul vieții sale, nu după moartea sa ﷺ. Sunna interpretează Coranul, îl lămurește și îl explică.

Încheiere

Îl rog pe Allah, Cel Atotputernic și Măreț, să le dăruiască musulmanilor înțelegerea religiei lor și statornicia în adevărul cuprins în Cartea Domnului lor și în Sunna Profetului lor ﷺ, să-i călăuzească pe cei rătăciți dintre ei și să-i îndrume pe cei nedumeriți. El, Preaslăvit și Preaînalt, este Darnic și Generos. Binecuvântarea, pacea și belșugul binecuvântărilor lui Allah fie asupra robului și Trimisului Său, Profetul nostru Muḥammad, asupra familiei sale și asupra tuturor companionilor săi.

Indice

al-Bukhārī	8, 10, 13–15, 26, 30, 55, 57
Allah	1–2, 4–10, 12–18, 20–27, 29–32, 34–37, 39–41, 43–49, 51–53, 55–59
dovada	11, 15, 45, 47, 49, 52, 55
Ibn al-Qayyim	35, 37
Ibn Bāz	49, 52
Ibn Taymiyya	35
Ibrāhīm	15–16, 19, 24–25, 27–28, 32
izbāvirii	2, 25, 37, 44–45, 47
morminte	29, 34–35, 37, 39, 43–44, 55
Muslim	8–9, 12–15, 26, 29–31, 57
Nūḥ	10–11, 13–17
politeism	9, 15, 29, 34, 37, 40, 43–44, 49–51
tawḥīd	6–7, 9, 11, 25–26, 39–40

al-Istighātha bi-l-Amwāt wa-l-Ghā'ibīn

Invocarea morților și a celor absenți

Invocarea morților și a celor absenți, practicile legate
de morminte și deosebirea dintre ajutorul omenesc și
invocarea de natură religioasă.

Autorul explică judecata din această lume și situația în Viața de Apoi
a celui la care chemarea nu a ajuns. Ultima parte cercetează cererea
rugăciunii de la Profet după moartea sa.

‘Abd al-Muḥsin al-‘Abbād

Traducere în limba română

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro